

## Signalen en knelpunten van leden rond corona

versie 30 maart 2020

### Financiën/armoede & schulden

- **Bezwaartermijnen, boetes en verhogingen voor te late betalingen**

Coulance en begrip bij schuldeisers is nodig. Als de nodige ondersteuning voor het individu nu wegvalt of uitblijft houdt ons systeem van regels en procedures geen stand. Dus geen woninguitzettingen, geen afsluiting van energie en water, en geen afsluiting van internet!

Oplossingsrichting: oproep [ArmoedeCoalitie](#) en via LOSR aan (potentiële) schuldeisers. NB. Inmiddels zijn er al landelijke maatregelen gekomen, zoals voorlopig geen huisuitzettingen en een spoedwet voor verlengen van tijdelijke huurcontracten (Aedes, IVBN, Kences en Vastgoed Belang).

- **Voedselbanken:** voldoende voedsel en distributie

Oplossingsrichting: wordt reeds op ingezet door actieteam SZW en LNV.

Lokaal organiseren veel sociaalwerkorganisaties vrijwilligers om de pakketten bij mensen thuis af te leveren.

- **Belastingdienst:** uitstel voor aangifte is gewenst

Mensen hebben problemen met invullen van de formulieren blauw/inkomstenbelasting en aanvragen. Dat wordt vaak samen met de cliënt digitaal gedaan, maar dat is nu niet mogelijk als sociaal raadslieden en formulierenbrigades niet lijfelijk kunnen meehelpen.

Belastingaangifte moet officieel voor 1 mei. Individueel uitstel vragen voor veel cliënten is niet te doen. Collectief uitstel is er nog niet.

Oplossingsrichting: laat sociaal raadslieden zoveel mogelijk online en telefonisch hulp bieden aan bestaande cliënten. En LOSR/SRW kan verwijzers adviseren hoe zij de nieuwe vragen het beste kunnen oppakken. Bij hoge noodzaak toch fysiek met de cliënt.

- **Gezinnen zonder digitale middelen/internet**

Kinderen die opgroeien in armoede, groeien ook vaker op in een minder ondersteunende thuisomgeving; dit belemmert het thuisonderwijs waar we nu aan zijn gebonden zijn. [Denk aan aanwezigheid van voorzieningen als laptops maar ook een ondersteuningsstructuur.](#)

Oplossingsrichting: Op aantal plekken zijn er sponsors voor laptops voor gezinnen, zoals Rabobank Rotterdam.

### Jeugd en gezin

- **Geen school/kinderopvang.**

Met name in kwetsbare gezinnen zorgt dit voor een oplopende druk en voor ongezonde en soms onveilige situaties. Er is een toename van het aantal meldingen huiselijk geweld.

Oplossingsrichting: aan jongeren en kinderen uit kwetsbare gezinnen samen met scholen en andere locaties ruimte bieden om huiswerk te maken, en van huis weg te zijn. Sociaal werker/jongerenwerker is dan op locatie voor ondersteuning. Ook geven ze online coaching aan kinderen en jongeren.

Zet sleutelfiguren in om kinderen te vinden die extra zorg en steun nodig hebben, en via kinderopvang, peuterspeelzalen, ggd, cjb en huisartsen.

NB. Is er een landelijk kader/richtlijn nodig over dagopvang voor deze groep?!

- **Toename leer en taalachterstand jonge kinderen**

Een toename van (taal- en leer)achterstand bij jonge kinderen dreigt als kinderen langdurig niet naar school gaan, als er geen aanbod is van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), en als ouders thuis onvoldoende ondersteuning (en middelen) bieden.

NB. Bespreken met OCW

- **Jongeren op straat**

Er zijn toch jongeren en groepen op straat; soms zorgen ze voor baldadigheid

Oplossingsrichting: jongerenwerk aanwezig op straat en spreekt aan, samen met wijkmanagers van woningbouwcorporaties, politie en handhaving. Verder online en chatcontact. Jongerenwerk doet oproepen via socials, zoals:

<https://youtu.be/1ATEiAjTMfg>

<https://www.youtube.com/watch?v=UM8jf9AfOVs>

## Ouderen

- **Problemen met eenzaamheid, levensbehoeften, vervoer en bewegen**, door wegvallen van bestaande hulp en huisbezoeken.

Oplossingsrichting: beeldbellen, belrondes, boodschappendiensten, tips geven hoe je de dag thuis door kunt komen et cetera.

## Mantelzorgondersteuning

- **Overbelasting mantelzorgers**

Oplossingsrichting:

Diverse sociaalwerkorganisaties bellen alle mantelzorgers die bij hen bekend zijn.

*Online* contact leggen en adviseren/begeleiden. Geen computer en internet? Organiseer het dan met familie of met donaties van laptops/tablets (zie Dock en Rabobank Rotterdam)

*Zie ook bij Jeugd en gezin*

## Maatschappelijke opvang

- **In- en uitlopen daklozen, sluiten locaties**

Oplossingsrichting: tijdelijke opvanglocaties inrichten, zoals sporthallen, quarantaine- en isolatielocaties voor besmette daklozen.

## Algemeen

- **Blended en online hulpverleners.**

Sociaalwerkorganisaties hebben snel weten te schakelen naar online dienstverlening en er komt veel creativiteit boven. Maar het sociaal werk loopt hierin achter, door:

- sociaal werkers hechten aan face-to-face-contact
- ontbreken van urgentie en middelen voor het maken van een grote digitaliseringslag in de sector
- bewoners/cliënten houden vaak zelf de digitale boot af, of hebben niet de vaardigheden/middelen
- opdracht/contract met de gemeente is vaak gebaseerd op fysiek contact.

Nu komt dat alles in een stroomversnelling. Het vraagt om een acute inhaalslag, bij sociaal werkers, organisaties én de doelgroep. En na de crisis om een bestendige doorontwikkeling.

Oplossingsrichting: korte termijn: gezamenlijk met beroepsvereniging, experts, lectoraten, kennisinstituten goede voorbeelden uitdragen en (veilige) randvoorwaarden creëren.

Contactpersoon Sociaal Werk Nederland: Johan Huttinga

Middellange termijn: sociaalwerkorganisaties stimuleren om gebruik te maken van de [stimuleringsregeling Ehealth thuis](#).

Wens: Landelijk ondersteuningsprogramma voor aanbieders in sociaal domein.

- **Hulp aan 'nieuwe' kwetsbare mensen** die nog niet bekend zijn bij het sociaal werk, en zorgmijders die ook nu onder de radar blijven.

Oplossingsrichting: advertenties van sociaal werk in buurtkranten, posters in de supermarkt, [burenhulpkaart](#), gemeentelijke noodnummers met backoffice van lokale aanbieders

- **Coördineren van alle vrijwilligersinitiatieven:** matchen van vraag en aanbod  
In deze crisis ontstaan vele mooie initiatieven die zorgen voor een match tussen mensen die hulp nodig hebben en vrijwilligers die hulp kunnen bieden. Zo heeft het [Rode Kruis](#) een landelijk noodnummer in het leven geroepen en er worden via Ready2Help vrijwilligers ingezet. Daarnaast zijn [coronahelpers](#) en [gewoonmensen.nl](#) twee landelijke initiatieven. Ook lokaal organiseren actieve burgers hulp en steun voor elkaar. Deze mooie initiatieven vragen wel om goede matching van vraag en aanbod.

Oplossingsrichting: Sociaal Werk Nederland heeft het Rode Kruis en [gewoonmensen.nl](#) benaderd om hen te stimuleren de verbinding met het sociaal werk te maken. Bijvoorbeeld door hulpvragers te verwijzen naar de [lokale sociaalwerkorganisatie](#) in hun gemeente, zodat ze hulp kunnen krijgen van iemand dichtbij. En door vrijwilligers die zich landelijk melden, ook te wijzen op de sociaalwerkorganisatie in hun eigen gemeente. Sociaalwerkorganisaties is geadviseerd om ook in de [eigen regio](#) contact op te nemen met het Rode Kruis, voor het leggen van optimale verbindingen en om in de eigen gemeente zo nodig een coördineerde rol te pakken in lokale hulpinitiatieven.

- **Informatievoorziening/voorlichting aan kwetsbare inwoners**

Voor veel Nederlanders bleken de Rijksmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen, niet altijd duidelijk genoeg gecommuniceerd. En voor bepaalde groepen mensen, zoals nieuwkomers, mensen die laaggeletterd zijn, die beperkingen hebben, is het sowieso nog lastig om te begrijpen wat wel/niet te doen in deze coronatijd.

Oplossingsrichting: Rijk/VWS vragen nog meer rekening te houden met deze doelgroepen. Lokaal (gemeente en aanbieders) aandacht besteden aan het goed vertalen van de boodschappen en richtlijnen naar deze doelgroepen.

- **Stuwmeer hulpvragen**

Signalen vanuit onze leden maken duidelijk dat er op dit moment een paradoxale situatie is: de toegang tot hulp staat onder druk omdat hulpverleners thuis werken en fysieke loketten gesloten zijn. Hoewel er veel wordt opgepakt door telefonische en digitale dienstverlening, is dit geen toereikend antwoord (ook omdat onze doelgroep het daar moeilijk mee heeft). We voorzien een stuwmeer aan hulpvragen, vermeerderd met de nieuwe gevallen vanwege de coronacrisis.

Oplossingsrichting: overleg en plan door aanbieders, VWS en VNG